

Pozdravni govori

Prof. dr. sc. Slobodan Kaštela

Gospođe i gospodo, poštovani uzvanici, dragi prijatelji!

Najsrdačnije vas pozdravljam u ime Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru te zahvaljujem što ste se u ovako velikom broju odazvali našem pozivu.

Akademik Franjo Šanjek, tajnik Razreda za društvene znanosti, u okviru čije nadležnosti djeluje i Akademijin Zavod u Bjelovaru, zamolio me da vam prenesem njegovu ispriku zbog nemogućnosti prisustvovanja današnjem skupu te da pročitam pismo koje nam je uputio.

Tijekom pripremanja ovog skupa dobili smo i pismo akademika Zvonka Kusića, predsjednika Hrvatske akademije, u kojem zahvaljuje na našem ljubaznom pozivu da prisustvuje skupu te se ispričava što mu se ne može odazvati zbog službenog puta. Koristi se ovom prigodom da svim sudionicima skupa zaželi uspješan rad.

Vaša nazočnost potvrđuje velik interes za problematiku koja će biti predmet razmatranja na znanstveno-stručnom skupu pod nazivom *Znamenite osobe u povijesti grada Bjelovara s posebnim osvrtom na članove Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sa šireg bjelovarskog područja: u povodu obilježavanja 260. obljetnice grada.*

Ovo je već 12. znanstveno-stručni skup koji je naš Zavod pripremio u proteklih desetak godina od stvarnog početka svojega rada, ovaj put u suorganizaciji Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije. Sa zadovoljstvom podsjećam da je taj rad započeo 2006. godine, kada je Zavod pripremio prvi znanstveni skup posvećen obilježavanju 250. obljetnice osnutka grada Bjelovara. Održavanje toga skupa te objavljivanje trinaest priloga o povijesti grada i tada su bili važan znanstveni i kulturni događaj za Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorsku županiju.

Tijekom današnjeg rada bit će podneseno ukupno 17 izlaganja o znamenitim osobama rođenim u Bjelovaru te članovima Hrvatske akademije sa širega bjelovarskog područja, koje se u osnovi podudara s teritorijem na kojem se prostire Bjelovarsko-bilogorska županija. Svim tim velikanima – kao što su istaknuti književnici, pjesnici, slikari, kipari, povjesničari umjetnosti i glazbenici, zatim znanstvenici iz područja matematike, fizike, kemije, tehničkih znanosti, medicine, ekonomije i pedagogije te visoki crkveni velikodostojnici, političari i osobe iz drugih struka – zajedničko je da su svojim cjelokupnim radom ostvarili djela trajnog značenja po kojima će ih pamtiti sadašnje i buduće generacije. S tim u vezi nadamo se i očekujemo da će saznanja s ovoga skupa pomoći i lokalnoj zajednici da još veću pažnju pokloni znamenitim osobama rođenima na njezinu području te da različitim manifestacijama trajno obilježi lik i djelo tih zaslužnih pojedinaca. Spomenut ću samo neke koje

imaju dulju tradiciju obilježavanja – to su *Dani Ede Murtića u Velikoj Pisanici te Lovrakovi dani* u Velikom Grđevcu.

Kod izbora osoba koje će biti predstavljene na skupu načelno je primijenjen kriterij da se u pravilu radi o preminulim osobama. Od tog načela odstupilo se samo kod dvojice živih i još uvijek vrlo produktivnih osoba – povjesničara umjetnosti Vladimira Markovića i književnika Gorana Tribusona – jer je ocijenjeno da je njihov izbor za redovite članove Hrvatske akademije najveće priznanje koje su mogli dobiti za svoj cjelokupni znanstveni, odnosno umjetnički rad.

Želim posebno naglasiti da današnjim skupom ne završava posao na obradi znamenitih osoba u povijesti grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije već da on njime tek započinje. Zbog toga će naš Zavod nastaviti s radom na prepoznavanju i ostalih znamenitih osoba u povijesti Bjelovara i širega bjelovarskog područja. U tom zahtjevnom poslu očekujemo aktivnu suradnju pojedinaca i odgovarajućih institucija s ovog područja.

Veliku pomoć u pripremi današnjeg skupa pružili su nam razredi i pojedini članovi Hrvatske akademije, koji kao autori priloga sudjeluju na skupu. Podjednako tako tu su nam pomoć pružili i stručnjaci iz pojedinih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, ali i nemali broj suradnika iz ustanova Grada Bjelovara, na čemu im svima zajedno upućujemo iskrenu zahvalu.

Izlaganja sa skupa autori će pripremiti kao cjelovite članke koji će se nakon recenziranja u Akademiji objaviti u časopisu *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru* (sv. 10., 2016.).

Nakraju, dozvolite mi da gospodinu Antunu Korušecu, gradonačelniku, i svim građanima grada Bjelovara uputim srdačne čestitke i najbolje želje prigodom obilježavanja 260. obljetnice grada. Hvala!

Akademik Franjo Šanjek

Vrlo poštovani kolegice i kolege,

pod pokroviteljstvom Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru i u suradnji Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije 28. rujna 2016. u Bjelovaru se organizira znanstveno-stručni skup *Znamenite osobe u povijesti grada Bjelovara s posebnim osvrtom na članove Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sa šireg bjelovarskog područja: u povodu 260. obljetnice grada.*

Dopustite mi da u ime Hrvatske akademije i u svojstvu tajnika Razreda za društvene znanosti svima nazočnima poželim uspješan rad siguran da će ovaj današnji skup, kao i svi dosadašnji, obogatiti kulturno-znanstveni fundus ovog našeg prostora.

Minule smo godine (2015.) svečano proslavili dvjestotu obljetnicu rođenja Josipa Jurja Strossmayera, neustrašivog narodnog tribuna, pronicljivog državnika, inicijatora i pokrovitelja najvažnijih kulturnih i znanstvenih projekata u novijoj hrvatskoj povijesti.

U duhu gesla *Prosvjetom k slobodi* biskup Strossmayer 29. travnja 1861. u Hrvatskom saboru predlaže utemeljenje Hrvatske akademije pod službenim latinskim nazivom *Academia scientiarum et artium Slavorum Meridionalium* – najviše znanstvene ustanove hrvatskog naroda kojoj isti Hrvatski sabor 24. srpnja 1991. vraća izvorno ime „Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti“, koja danas budno prati zbivanja i kulturni napredak hrvatskog društva.

Hrvatska akademija u nezavisnoj i demokratskoj državi uspostavlja suradnju s akademskim institucijama u Europi i u svijetu. Velik dio međunarodne suradnje odnosi se na posjete i suradnju stranih znanstvenika i političkih uglednika.

Među brojnim zavodima u Zagrebu i širom Republike Hrvatske Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru ističemo kao jedan od vrlo aktivnih, kako u istraživačkim tako i u izdavačkim djelatnostima, uz najiskrenije želje da uspješno nastavi svoje djelovanje na dobrobit hrvatske kulture i znanosti.

Đurđica Ištof Benšić, zamjenica župana Bjelovarsko-bilogorske županije

Poštovane gospođe i gospodo, cijenjeni uzvanici, poimence kako ste već uvodno bili pozdravljeni, cijenjeni autori izlagači, zainteresirana publiko, sve Vas srdačno pozdravljam u ime Bjelovarsko-bilogorske županije, kao jednog od suosnivača Akademijina Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru! Podsjetila bih nas sve zajedno na vrijeme kada je Hrvatska akademija prvi put u povijesti Županije održala znanstveni skup na našem području, i to u povodu 100. obljetnice rođenja hrvatskog pjesnika Đure Sudete. Suradnja Bjelovarsko-bilogorske županije i Hrvatske akademije tada se pokazala iznimno dobrom te želim reći da se tih dana, sredinom travnja 2003. godine, pojavila ideja o osnivanju Akademijina ogranka, Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru. Pjesnik sutonskih ugođaja, stvaralac religioznih nadahnuća – Đuro Sudeta, rođen u Staroj Ploščici, na području Općine Ivanska – jedna je od brojnih znamenitih osoba sa širega bjelovarskog područja. O njemu ćemo uskoro čuti nešto više u izlaganju akademika Antuna Dubravka Jelčića. Često se može čuti izjava da smo postali društvo poremećenih vrijednosti, da prave vrijednosti više nisu na cijeni, da to nije popularno itd. No, ako bolje pogledamo, takve tvrdnje ne smijemo uzimati zdravo za gotovo. Postoje brojni ljudi koji su dali svoj doprinos bilo u kulturnom, znanstvenom, humanističkom, političkom ili kojem god obliku, to su ljudi o kojima ćemo danas slušati na ovom znanstveno-stručnom skupu. To su ljudi koji su utkali dio sebe u povijest grada Bjelovara i širega bjelovarskog područja. Oni su svoju svakodnevicu, svoj svakodnevni život i rad učinili vrijednim divljenja i nama danas, desetljećima nakon njih. Bilo da su rođeni na ovim prostorima, bilo da su se doselili, zajednička misao vodilja bila im je: činiti nešto dobro za svoje najbliže, za okolinu u kojoj žive, a to se dobro umnožilo i ono živi i danas. Mnoge ulice i trgovi naših općina i gradova nose imena tih znamenitih ljudi, a ponosni smo i na neke odgojno-obrazovne ustanove kao što su:

OŠ Mate Lovraka, Veliki Grđevac; OŠ Slavka Kolara, Hercegovac, OŠ Mirka Pereša, Kapela, i odnedavno OŠ Ivana Viteza Trnskog, Nova Rača. Običaj je svake godine na svečanim sjednicama općinskih i gradskih vijeća te županijskih skupština uručivati javna priznanja pojedinim zaslužnim fizičkim ili pravnim osobama. Tu bih istaknula po rangu najviša priznanja, a to je počasni građanin Županije. Tu prestižnu titulu u proteklom su razdoblju dobili: velečasni Milivoj Galić (1999.), profesor Željko Seleš (2003). i general pukovnik Mladen Markač (2014.). A kada govorimo o županijskim priznanjima, ovdje svakako želim istaknuti da je upravo na prošloj svečanoj sjednici Županijske skupštine javno priznanje, Plaketu *Tihomir Trnski* za izuzetne rezultate na obrazovnom, kulturnom i znanstvenom području, među ostalima, dobio i voditelj Zavoda u Bjelovaru prof. dr. sc. Slobodan Kaštela. Isto takvo javno priznanje dobio je i upravitelj Zavoda prof. dr. sc. Vladimir Strugar 1997. U povodu 260 godina postojanja grada Bjelovara od osnivanja, svim dragim sugrađankama i sugrađanima, prvom čovjeku grada, našem gradonačelniku g. Antunu Korušecu, njegovim suradnicima, prvom čovjeku Bjelovarsko-križevačke biskupije preuzvišenom ocu biskupu msgr. Vjekoslavu Huzjaku, kao i svima onima kojima je Bjelovar u srcu, čestitam Dan grada Bjelovara i Dan bjelovarskih branitelja! Hvala na pažnji!

Antun Korušec, gradonačelnik

Poštovani sudionici znanstvenog skupa *Znamenite osobe u povijesti grada Bjelovara s posebnim osvrtom na članove Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sa širega bjelovarskog područja: u povodu obilježavanja 260. obljetnice grada*, pozdravljam vas u ime Grada Bjelovara, u svoje osobno ime te u ime svojih zamjenica i suradnika.

Svima želim ugodan boravak u Bjelovaru, a gostima izražavam iskrenu dobrodošlicu.

Posebno pozdravljam organizatora – Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, njegova voditelja prof. dr. sc. Slobodana Kaštelu i upravitelja Zavoda prof. dr. sc. Vladimira Strugara.

Pozdravljam Damira Bajsa, župana bjelovarsko-bilogorskog, sa suradnicima, msgr. Vjekoslava Huzjaka, biskupa Bjelovarsko-križevačke biskupije, sve akademike i predavače, poštovane novinare i sve vas sudionike koji ste danas ovdje.

Poštovani, zahvaljujem organizatorima što se ovaj stručno-znanstveni skup održava uoči Dana grada Bjelovara i Dana bjelovarskih branitelja, a u prigodi 260. obljetnice utemeljenja grada. Organizacijom ovoga skupa i važnošću teme mi, Bjelovarčani, počašćeni smo i sretni.

Kroz svoju povijest, od 1866. godine i prvoga predsjednika – hrvatskog povjesničara dr. Franje Račkog – do danas i aktualnoga predsjednika dr. Zvonka Kusića kao sedamnaestoga predsjednika, HAZU kontinuirano potiče i organizira znanstveni rad i zalaže se za primjenu postignutih rezultata, razvija kulturnu i umjetničku djelatnost te brine o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu.

Također sam, poštovani sudionici ovoga skupa, kao gradonačelnik Bjelovara, dužan istaknuti mjesto i položaj Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru. Zavod je osnovan 2003. godine i djeluje na području grada Bjelovara, ali i na širem području. Djelatnost su Zavoda znanstvena i stručna istraživanja multidisciplinskim postupkom u humanističkim, društvenim i prirodnim znanostima.

Kao gradonačelnik, mogu s puno zadovoljstva konstatirati da Zavod u Bjelovaru radi izvrsno, ponajprije zahvaljujući voditelju dr. Kašteli i upravitelju dr. Strugaru. Naša suradnja puna je razumijevanja, međusobnog uvažavanja i zajedničkih projekata u cilju razvoja i napretka. Naše zajedništvo stvara sjajne rezultate, kulturu rada i stvaranja te zadovoljstvo postojanjem i djelovanjem.

Informacije radi, navodim da je grad Bjelovar među prvih deset gradova u Hrvatskoj prema visini izdvajanja za znanost i obrazovanje.

Zavod u Bjelovaru postao je naša potreba, navika i ponos. Zajedno sa Zavodom uspješno promičemo svijest da bez unapređenja, očuvanja i njegovanja vlastite znanosti i kulture nema ni opstanak naroda.

S obzirom na sve to, mogu reći da je Bjelovar bio i da će biti poticajno mjesto za stvaranje i život.

Želim vam puno uspjeha u radu.

Hvala na pozornosti i živjeli!